

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/dla-mediow/materialy-do-pobrania/200130,TEKST-WIDEO-AUDIO-Dzien-Pamieci-Ofiar-Zbrodni-Katynskiej-materialy-prasowe-popul.html>
17.05.2024, 22:09

[TEKST + WIDEO + AUDIO] Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej - materiały prasowe, popularnonaukowe, wydawnictwa, dokumenty i multimedia

13 kwietnia obchodzimy Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej. Blisko 22 tys. Polaków - mundurowych i cywili - zostało zamordowanych w kwietniu i maju 1940 r. przez funkcjonariuszy NKWD. Ciała grzebano bezimiennie, w dołach śmierci tak, aby nigdy nie zostały odnalezione.

*jesteśmy mimo wszystko
stróżami naszych braci*

*niewiedza o zaginionych
podważa realność świata*

*(...) musimy zatem wiedzieć
policzyć dokładnie
zawołać po imieniu
opatrzyć na drogę*

Lista publikacji IPN, materiałów naukowych, popularnonaukowych, multimedialnych, infografiki historyczne, wystawy

► PORTALE IPN

[Katyń 1940](#)

- [Kalendarium](#)
- [Zbrodnie](#)
- [Po zbrodni](#)
- [Kłamstwo](#)
- [Walka o prawdę](#)

[przystanekhistoria.pl](#)

[Zbrodnie Katyńska \(artykuły, audio/video, biografie i inne materiały IPN\) na portalu przystanekhistoria.pl](#)

► WYBRANE TEKSTY

- [Karol Nawrocki, Katyńska blizna](#) - tekst prezesa IPN dr. Karola Nawrockiego w najnowszym miesięczniku opinii „Wszystko co najważniejsze” w jęz. polskim, angielskim, francuskim, hiszpańskim, ukraińskim i rosyjskim.
- [Witold Wasilewski: Kłamstwo katyńskie - historia i współczesność](#)
- [Witold Wasilewski: Odkrycie zbrodni w Lesie Katyńskim](#)
- [Monika Komaniecka-Łyp, Amerykańska Komisja Maddena](#)
- [Ewa Kowalska: Katyń - fakty i artefakty](#)
- [Sławomir Kalbarczyk, Spisane czyny. Pamięć o sowieckich zbrodniach](#)
- [Sławomir Kalbarczyk, Mord na więźniach - mniej znana strona Zbrodni Katyńskiej](#)

► Spoty

- [Katyń - sowiecka zbrodnia nieosądzona \[SPOT - PL\]](#)

- [The Katyn Massacre - unpunished Soviet Crime \[SPOT- ENG\]](#)

►13 kwietnia: Dzień Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej - [Pamiętamy o ofiarach zbrodni katyńskiej: wydarzenia organizowane w 2024 roku przez IPN w całej Polsce upamiętniające ofiary Zbrodni Katyńskiej](#) , m.in:

[Ulicami Warszawy przejdzie XVII Katyński Marsz Cieni](#) - XVII Katyński Marsz Cieni wyruszy 14 kwietnia 2024 roku o godz. 15.00, przejdzie Alejami Jerozolimskimi przez Trakt Królewski, Plac Krasińskich do Pomnika Poległym i Pomordowanym na Wschodzie. Poprowadzi go msza św. o godz. 12.00 w Katedrze Polowej Wojska Polskiego.

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ

- [MARSZ CIENI: w hołdzie ofiarom sowieckich zbrodni - film dokumentalny \[English subtitles\]](#) - Katyński Marsz Cieni organizowany jest od 2008 roku z okazji obchodów Dnia Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej. Dokument IPN, który opowiada o idei corocznego pochodu upamiętniającego ofiary Katynia, Charkowa, Miednoje,

Bykowni, Kuropat.

► **INFOGRAFIKI HISTORYCZNE**

- [Infografiki historyczne. Zbrodnia katyńska](#)

► **[Zbrodnia katyńska. Najważniejsze fakty](#)**

► **[Zbrodnia Katyńska](#) - materiały do pobrania**

► **MATERIAŁY EDUKACYJNE IPN**

- [Teka edukacyjna IPN „Zbrodnia Katyńska”](#)
- [Agresja sowiecka na Polskę i okupacja wschodnich terenów Rzeczypospolitej \(1939-1941\)](#)
- [„Zeszyty katyńskie" wydane przez Niezależny Komitet Historyczny Badania Zbrodni Katyńskiej i Polską Fundację Katyńską.](#)
- [Zbrodnia Katyńska - materiały do pobrania i wydrukowania](#)

► **WIRTUALNA PACZKA HISTORYCZNA O ZBRODNI KATYŃSKIEJ**

- [Wirtualna paczka historyczna o Zbrodni Katyńskiej - materiały do pobrania](#)

► **WYDAWNICTWO IPN - wybrane publikacje**

- [Gdy nieme groby przemawiają... Spuścizna katyńska, red. naukowa Danuta Jastrzębska-Golonka, Ewa Kowalska, Warszawa 2023](#)

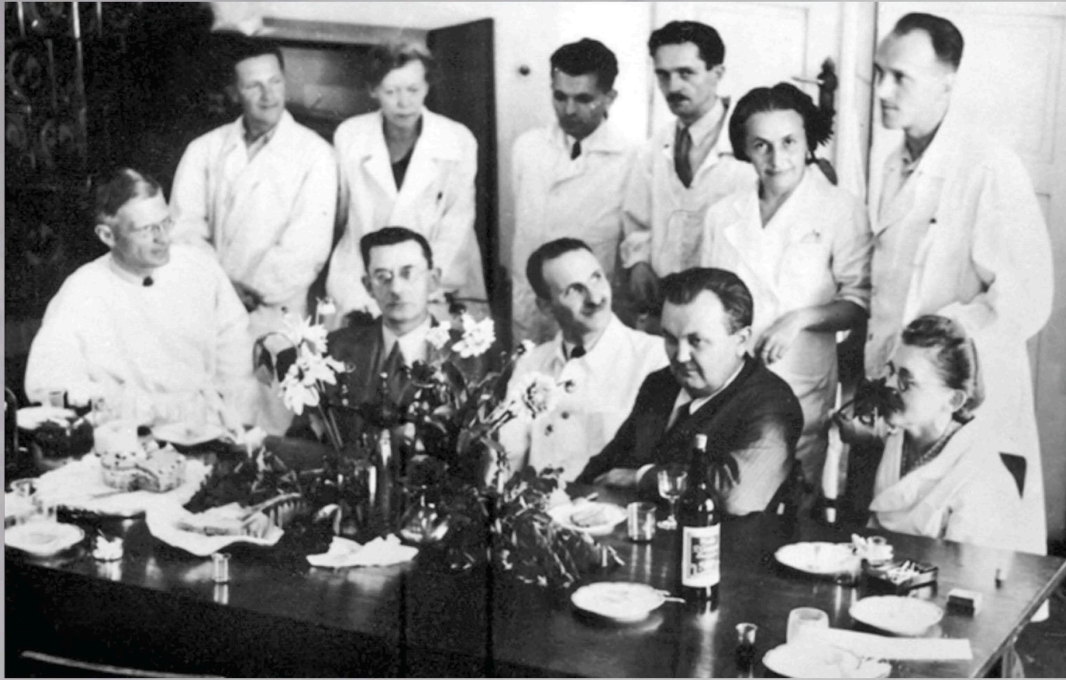
•

[ROZMOWA - cz. 1] W naszej pracy zdarzają się doświadczenia mistyczne

- pierwsza część rozmowy z dr hab. Danutą Jastrzębską-Golonką i dr Ewą Kowalską, redaktorkami naukowymi, oraz dr Ewą Dulną-Rak i Katarzyną Ziębik, autorkami opracowania dokumentów do publikacji „Gdy nieme groby przemawiają...”, nagrodzonej w konkursie „Książka Historyczna Roku” w kategorii „Najlepsze wydawnictwo źródłowe poświęcone historii Polski i Polaków w XX wieku”, a także wyróżnionej w II edycji konkursu „Sygnety Wydawnictwa IPN”.

•

[ROZMOWA - cz.2] Czułyśmy się częścią zespołu Robla - druga część rozmowy z dr hab. Danutą Jastrzębską-Golonką i dr Ewą Kowalską, redaktorkami naukowymi, oraz dr Ewą Dulną-Rak i Katarzyną Ziębik, autorkami opracowania dokumentów do publikacji „Gdy nieme groby przemawiają...”, nagrodzonej w konkursie „Książka Historyczna Roku” w kategorii „Najlepsze wydawnictwo źródłowe poświęcone historii Polski i Polaków w XX wieku”, a także wyróżnionej w II edycji konkursu „Sygnety Wydawnictwa IPN”.

Zespół dr. Jana Zygmunta Robla. Od lewej stoją: N.N., Irma Fortner, Gerard Pytasz, Jan Cholewiński, Jadwiga Ackermann, Jacek Głogoczowski; siedzą: Józef Bibirski, Stanisław Paszkowski, Jan Zygmunt Robel, Janusz Supniewski, Maria Paszkowska (Instytut Pamięci Narodowej)

- [Gdy nieme groby przemawiają... Archiwum dr. Jana Zygmunta Robla, cz. 1, red. naukowa Danuta Jastrzębska-Golonka, Ewa Kowalska, oprac. dokumentów Ewa Dulna-Rak, Katarzyna Ziębik, Warszawa 2023](#)
- [Gdy nieme groby przemawiają... Archiwum dr. Jana Zygmunta Robla, cz. 2, red. naukowa Danuta Jastrzębska-Golonka, Ewa Kowalska, oprac. dokumentów Ewa Dulna-Rak, Katarzyna Ziębik, Warszawa 2023](#)
- [Gdy nieme groby przemawiają... Archiwum dr. Jana Zygmunta Robla, cz. 3, red. naukowa Danuta Jastrzębska-Golonka, Ewa Kowalska, oprac. dokumentów Ewa Dulna-Rak, Katarzyna Ziębik, Warszawa 2023](#)
- [Gdy nieme groby przemawiają... Archiwum dr. Jana Zygmunta Robla, cz. 4, red. naukowa Danuta Jastrzębska-Golonka, Ewa Kowalska, oprac. dokumentów Ewa Dulna-Rak, Katarzyna Ziębik, Warszawa 2023](#)
- [Jolanta Adamska, Las Katyński w latach 1940–1943, Warszawa 2021](#)
- [Kazimierz Maciąg, Sam jeden. Józef Mackiewicz – pisarz i publicysta. IPN, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, Warszawa 2021](#)
- [Ślady zbrodni. Oblicza Pamięci. Katyń – Łączka – Ravensbrück, oprac. Ewa Kowalska, Kamila Sachnowska, Warszawa 2021](#)
- [Mateusz Zemla, Zbrodnia katyńska w świetle prac Kongresu Stanów Zjednoczonych Ameryki \(1951–1952\), Warszawa 2020](#)
- [Mord w Lesie Katyńskim. Przesłuchania przed amerykańską komisją Maddena w latach 1951–1952, tom 3, wstęp, wybór i opracowanie Witold Wasilewski, przełożył](#)

[Wacław Jan Popowski, Warszawa 2020](#)

- [Mord w Lesie Katyńskim. Przesłuchania przed amerykańską komisją Maddena w latach 1951-1952, tom 2, wstęp, wybór i opracowanie Witold Wasilewski, przełożył Wacław Jan Popowski, Warszawa 2018](#)
- [Mord w Lesie Katyńskim. Przesłuchania przed amerykańską komisją Maddena w latach 1951-1952, tom 1, wstęp, wybór i opracowanie Witold Wasilewski, przełożył Wacław Jan Popowski, Warszawa 2017](#)
- [Krzysztof Łagojda, Życie w cieniu śmierci. Losy rodzin katyńskich w latach 1939-1989 w świetle wywiadów z członkami Dolnośląskiej Rodziny Katyńskiej. Wybrane aspekty, Wrocław 2016](#)
- [Zabici w Katyniu, Indeks Represjonowanych, t. XXI, Warszawa 2013](#) – publikacja w ramach programu badawczego Ośrodka KARTA realizowanego we współpracy ze Stowarzyszeniem Memoriał w Moskwie. IPN patronował projektowi od 2002 roku, a w 2013 r. go przejął. W ramach programu jest prowadzona całościowa dokumentacja losów obywateli polskich represjonowanych – deportowanych, więzionych, internowanych – przez Związek Sowiecki. Na kartach indeksu opublikowano alfabetyczne wykazy i biogramy 4415 jeńców polskich z Kozielska zabitych w kwietniu-maju 1940, według źródeł sowieckich, polskich i niemieckich.
- [Sprzączki i guziki z orzełkiem ze rdzy... Obraz ofiar Zbrodni Katyńskiej w pracach plastycznych młodego pokolenia, Warszawa 2012](#)

[Katalog wydawnictw IPN dotyczących II wojny światowej](#)

[Publikacje IPN na temat zbrodni katyńskiej](#)

► PUBLIKACJE WYDAWNICTWA IPN - do pobrania [pdf]

Bohaterowie Niepodległej - do pobrania

- [Szymon Nowak, Franciszek Sikorski, Warszawa 2020](#)
- [Grzegorz Łeszczyński, Ksiądz Józef Skorel, Warszawa 2020](#)
- [Daniel Koreś, Konstanty Plisowski, Warszawa 2019](#)
- [Szymon Nowak, Wilhelm Jakub Kasprzykiewicz, Warszawa 2020](#)
- [Grzegorz Łeszczyński, Henryk Bolesław Dyduch, Warszawa 2020](#)
- [Marek Kozubel, Józef Gigiel-Melechowicz, Warszawa 2020](#)
- [Radosław Wnorowski, Bronisław Bohaterewicz, Warszawa 2020](#)
- [Marian Miszczuk, Władysław Nekrasz, Warszawa 2020](#)
- [Marek Kozubel, Edward Franciszek Herbert, Warszawa 2020](#)

Więcej: [Bohaterowie Niepodległej - katalog publikacji](#)

Do pobrania [pdf]:

- [The Katyń Massacre. Current Research redakcja naukowa: Damian Bębnowski, Filip Musiał, IPN, Fundacja im. Janusza Kurtyki, Warszawa 2020](#)
- [Sławomir Kalbarczyk, Witold Wasilewski, Małgorzata Kuźniar-Plota, Adam Siwek, The Katyń Massacre](#)
- [Sławomir Kalbarczyk, Witold Wasilewski, Małgorzata Kuźniar-Plota, Adam Siwek, Zbrodnia Katyńska,](#)
- [Tomasz Szczepański, Ofiary Zbrodni Katyńskiej](#)
- [Mord w Lesie Katyńskim. Przesłuchania przed amerykańską komisją Maddena w latach 1951-1952, tom 1 i 2](#)
- [Zbrodnia Katyńska. W kręgu prawdy i kłamstwa, red. Sławomir Kalbarczyk, Warszawa 2010 \[pdf\]](#)
- [Tomasz Szczepański, Ofiary Zbrodni Katyńskiej](#)
- [Katyń 1940-2020. Zbrodnia – kłamstwo – pamięć](#)

Biuletyn IPN

- Nowy numer: [„Biuletyn IPN” nr 4/2024 – Katyń – prawda i kłamstwo](#)
- [„Biuletyn IPN” nr 4/2023 – Pamięć Narodu](#)
- [„Biuletyn IPN” nr 4/2022 – Opozycja przedsierniowa. Pamięć o Katyniu](#)
- [„Biuletyn IPN nr 4/2020 – 80. rocznica zbrodni katyńskiej](#)
- [„Biuletyn IPN nr 4/2010” – 70. rocznica zbrodni katyńskiej](#)
- [„Biuletyn IPN” nr 5-6/2005](#)

►DODATKI PRASOWE - do pobrania

- [Dodatek Historyczny IPN Oddział w Rzeszowie wydany w Dzień Pamięci Zbrodni Katyńskiej, który ukazał się 13 kwietnia 2023 r. w dzienniku „Super Nowości” oraz 14 kwietnia w „Nowinach”](#)
- [Zbrodnia Katyńska. Nierozliczone ludobójstwo. Dodatek prasowy Oddziału IPN w Krakowie oraz Delegatury IPN w Kielcach na 80. rocznicę ogłoszenia informacji o odkryciu w Katyniu masowych grobów polskich oficerów – 13 kwietnia 2023 r.](#)
- [Zbrodnia katyńska – droga do prawdy – dodatek historyczny do „Naszego Dziennika” z 8 kwietnia 2020](#)
- [Katyń. Trudna droga do prawdy – dodatek do „Gazety Wrocławskiej” i „Nowej Trybuny Opolskiej” z 18 kwietnia 2020](#)
- [Dodatek historyczny z 5 marca 2020 r. do „Dziennika Polskiego” przygotowany](#)

[przez Oddział IPN w Krakowie dla upamiętnienia 80. rocznicy zbrodni katyńskiej.](#)

- [Katyń – dwie listy i dwie komisje – dodatek historyczny IPN do „Naszego Dziennika”, 4/2011 \(47\)](#)
- [„Pamięć o Katyniu” – dodatek historyczny IPN do „Kurierza Szczecińskiego” z 10 kwietnia](#)
- [Zbrodnia Katyńska – dodatek historyczny IPN do „Gościa Niedzielnego”, 11.04.2010](#)
- [Zafalszowywanie Katynia – dodatek historyczny IPN do „Nowego Państwa – Niezależna Gazeta Polska”, 3/2010](#)

►IPNtv:

- [„Kulisy historii”, odc. 109: „Katyń. Zbrodnia i walka propagandowa wielkich mocarstw”](#)
- [Katyń – historia wciąż żywa – film dokumentalny \[English subtitles\]](#)
- [IPNtv Katowice: Katyń. Dół nr 8 – film dokumentalny](#)
- [IPNtv Kraków: 21 857. Katyńskie liczby](#)
- [IPNtv: Kłamstwo Katyńskie – od Stalina do Gorbaczowa](#)
- [IPNtv: Kłamstwo katyńskie – do światowej rewolucji. Część 1](#)
- [IPNtv: Kłamstwo katyńskie – mit założycielski PRL. Część 2](#)
- [Zbrodnia Katyńska czyli sowiecka zbrodnia na Polakach – Historia dla Ciebie odc. 41](#)
- [IPNtv: Janusz Kurtyka – niedokończona misja. Prawda o Zbrodni Katyńskiej](#)
- [IPNtv – Prywatne śledztwo majora Zakirowa \(Echa Katynia przegląd filmów dokumentalnych\)](#)
- [O zbrodni katyńskiej w Rosji – rozmowa z prof. Aleksiejem Pamiatnym – I Międzynarodowy Festiwal Filmowy o Totalitaryzmach Echa Katynia](#)
- [Katyń. Ludobójstwo i propaganda – spot](#)
- [ROZSTRZELAĆ POLAKÓW – czyli operacja antypolska NKWD 1937-1938 \[FILM DOKUMENTALNY\]](#)
- [Zbrodnia Katyńska w świetle współczesnych relacji polsko-rosyjskich – Tajemnice bezpieczeństwa](#)
- [KATYŃ. ZBRODNIA I WALKA PROPAGANDOWA WIELKICH MOCARSTW – cykl Kulisy historii odc. 109](#)
- [Zbrodnia katyńska: walka o prawdę, walka o pamięć – Przystanek Historia odc. 20](#)

- [Józef Mackiewicz – narodowość: antykomunista – Przystanek Historia odc. 70](#)
- [Zbrodnia katyńska: stan śledztwa – cykl Tajemnice bezpieczeństwa](#)
- [Zbrodnia katyńska. Pamiętamy \[DYSKUSJA\]](#)
- [IPNtv Katowice: Katyń. Dół nr 8 – film dokumentalny](#)

► ŚWIADECTWA - IPNtv:

- [„Kto nie zna ojca twarzy...”. Poznańskie rodziny katyńskie \[FILM DOKUMENTALNY\]](#)
- [Prolog – przygotowania do zbrodni – Stanisław Swianiewicz](#)
- [Rozładowywanie obozu i cudowne ocalenie – Stanisław Swianiewicz](#)
- [Katyń – pierwsze ślady zbrodni – Stanisław Swianiewicz](#)
- [Narodziny kłamstwa katyńskiego – Stanisław Swianiewicz](#)

► NOTACJE IPN

[Notacje IPN: Zbrodnia Katyńska](#)

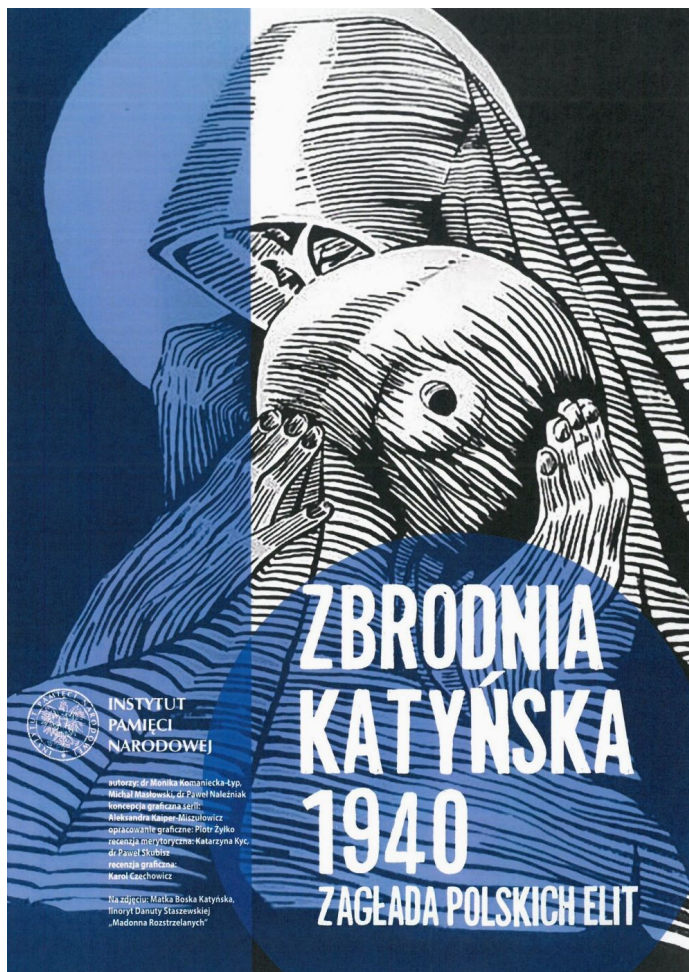
- [Link do playlisty](#)
- [Więcej na opowiedziane.ipn.gov.pl](#)

► AUDIO [do pobrania]:

- [dr Mateusz Szpytma, zastępca prezesa IPN o kłamstwie katyńskim](#)
- [Katyń, Miednoje, Charków, Bykownia – Podcast: Miejsca Pamięci Narodowej na Kresach \[1/9\]](#)

► WYSTAWY

- [Wystawa „Zbrodnia Katyńska 1940. Zagłada polskich elit” – do pobrania](#)

- [Wystawa Multimedialna 20-40-20](#)
- [Zagłada polskich elit. Akcja AB-Katyń \[PL/ENG\]](#)
- [Miednoje - policyjny Katyń](#)

► GDZIE SZUKAĆ INFORMACJI O OFIARACH SOWIECKICH?

Bazy IPN:

[Indeks represjonowanych](#) - w indeksie znajduje się baza ofiar represji sowieckich. W założeniu „Indeks Represjonowanych” miał służyć głównie poszukiwaniu zaginionych. Ostatecznie jednak został zaprojektowany w taki sposób, aby mogły z niego korzystać także osoby prowadzące badania naukowe związane z tematyką wschodnią.

Dane z ankiet, a następnie również z materiałów źródłowych pochodzących z archiwów posowieckich, pozyskiwanych od lat 90. XX w. za pośrednictwem Stowarzyszenia „Memoriał” w Moskwie (rosyjskiej organizacji pozarządowej, której celem jest dokumentowanie i propagowanie wiedzy o ofiarach komunistycznych represji politycznych), pozwoliły na stworzenie komputerowej bazy danych „Indeksu Represjonowanych”, liczącej ok. 1 200 000 rekordów. Jest to tzw. baza wewnętrzna „Indeksu”, którą obecnie wykorzystują pracownicy IPN podczas prowadzenia kwerend.

Po usystematyzowaniu kategorii sowieckich represji celem programu stało się nie tylko

gromadzenie danych, ale także sporządzanie w ramach wybranych kategorii możliwie kompletnych, zweryfikowanych zestawień biogramów osób poddanych różnego rodzaju represjom.

- [Wyszukiwanie osób represjonowanych](#)
- [Prześlij zapytanie](#)

Więcej materiałów:

- [IPN](#)
- [IPNtv](#)
- [przystanekhistoria.pl](#)
- Zachęcamy do korzystania z Inwentarza Archiwalnego IPN:
<https://inwentarz.ipn.gov.pl/>

Kontakt dla mediów:

Rzecznik Prasowy - Dyrektor Biura:

dr Rafał Leśkiewicz

tel. 602 322 362

rzecznik@ipn.gov.pl

WIDEO

- **prof. Tadeusz Wolsza - o Zbrodni Katyńskiej**
- **Relacja z uroczystości upamiętniających ofiary Zbrodni Katyńskiej z udziałem premier Estonii Kai Kallas oraz prezesa IPN dr Karola Nawrockiego - Warszawa, 11 kwietnia 2024**

AUDIO

- **prof. Tadeusz Wolsza - pamięć o Zbrodni Katyńskiej**

Aby zobaczyć odtworzyć włącz JavaScript

Aby zobaczyć odtworzyć włącz JavaScript

PLIKI DO POBRANIA

[prof. Tadeusz Wolsza - pamięć o Zbrodni Katyńskiej \(mp3, 5.77 MB\) 12.04.2024 13:00](#)
[prof. Tadeusz Wolsza - pamięć o Zbrodni Katyńskiej \(wav, 42.33 MB\) 12.04.2024 13:00](#)